

ИЗВЕШТАЈ

о спроведеним Јавним консултацијама о првом Нацрту закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце

На основу члана 44. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Службени гласник РС”, број 8/19), Министарство заштите животне средине објављује Извештај о резултатима спроведених консултација о Нацрту закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце (у даљем тексту: Нацрт закона).

Изradi Нацрта закона приступило се у циљу потпуног усклађивања домаћих прописа са прописима Европске уније и унапређењу првенције, спремности и одговора на велике удесе.

Делимично преношење одредаба Директиве Савета 96/82/ЕЗ о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце (Севесо II директива) у Закон о заштити животне средине („Службени гласник РС” бр. 135/04, 36/09, 36/09–др. закон, 72/09–др. закон, 43/11-УС, 14/16, 76/18, 95/18 - др. закон и 95/18 - др. закон) и њихова примена у Републици Србији допринела је бољем нивоу заштите од хемијских удеса. У циљу потпуног уређења ове области, потребно је даље усклађивање домаћих прописа са Директивом 2012/18/ЕУ Европског парламента и Савета од 4. јула 2012. године о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце, о измени и накнадном стављању ван снаге Директиве Савета 96/82/ЕЗ (Севесо III директива), како би се додатно ојачао ниво заштите здравља људи и животне средине, нарочито у погледу превенције великих удеса и допринело побољшању индустријске безбедности у Републици Србији, а што ће се постићи доношењем Закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце.

Поступак израде Нацрта закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце покренут је још крајем 2015. године, када је формирана Радна група за израду Нацрта закона. Радна група је припрему Нацрта закона обављала до марта 2017. године након чега је уследио прекид рада Радне групе. Од момента прекида рада Радне групе до настављања са радом је дошло до формирања Министарства заштите животне средине у складу са чланом 5а. Закона о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17), као и промена у саставу чланова Радне групе. Из тог разлога, ради наставка рада на припреми Нацрта закона формирана је нова Радна група сачињена од представника Министарства заштите животне средине, Министарства унутрашњих послова, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Министарства рударства и енергетике, а са циљем да се на најбољи начин дефинишу појединачне одредбе и прецизирају најбоља решења.

У поступку припреме овог прописа, Министарство заштите животне средине спровело је јавне консултације о Нацрту закона у периоду од 17. новембра 2021. године до 1. децембра 2021. године, како би све заинтересоване стране биле благовремено и правилно информисане о предложеним законским решењима, чиме би се омогућило да дају и свој допринос даљем унапређењу предложених законских решења.

Текст Нацрта закона објављен је на званичној веб презентацији Министарства заштите животне средине (<https://www.ekologija.gov.rs/saopstenja/vesti/javni-poziv-za-ucesece-javnosti-u-procesu-konsultacija-u-vezi-sa-prvim-nacrtom-zakona-o-kontroli-opasnosti-od-velikih-udesa-koji-ukljucuju-opasne-supstance>), а сва заинтересована лица била су у могућности да примедбе, предлоге, сугестије и коментаре доставе електронским путем.

Током јавних консултација, дана 26. новембра 2021. године одржана је видео конференција - Јавне консултације о првом Нацрту закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце, путем Webex платформе

(<https://ekologija.webex.com/ekologija/j.php?MTID=m1fe6a3505cd9de91d62034ad53e3891b>), због тренутне COVID ситуације, у периоду од 13:00 до 14:30 часова на којој је представљен први Нацрт закона.

Као резултат спроведених јавних консултација, Министарству заштите животне средине достављени су коментари, примедбе и сугестије и исти су достављени Радној групи у циљу сачињавања овог извештаја.

Јавним консултацијама о првом Нацрту закона присуствовали су представници државних органа и организација, привредних субјеката и друга заинтересована лица у области заштите животне средине:

1. Министарство заштите животне средине;
2. Министарство унутрашњих послова, Сектор за ванредне ситуације;
3. Министарство рударства и енергетике;
4. Градска управа Града Панчева;
5. „Јадранка Радосављевић Предузетник инжењеринг и консалтинг Београд - Вождовац”;
6. Бојкица Голубовић, Tigar Tyres, д.о.о. Пирот;
7. Алексеј Степанов, заинтересовано лице;
8. Александра Супић, заинтересовано лице.

Коментаре, примедбе и сугестије доставили су:

1. Бојкица Голубовић, Tigar Tyres, д.о.о. Пирот
2. Тамара Гарчевић Томић, „Хенкел Србија” доо – Булевар Ослобођења 383, Београд - Огранак за производњу детергената, Савска 28, Крушевац
3. Марко Димић, Галеник Фитофармација Земун Београд;
4. Зденка Миљковић, Градска управа Града Панчева;
5. Заједничке коментаре доставили су „Јадранка Радосављевић Предузетник инжењеринг и консалтинг Београд - Вождовац” и
6. Зоран Луковић;
7. Драгана Јелисавац Ердџан, Министарство рударства и енергетике.

У наставку дајемо одговоре на пристигле коментаре, примедбе и сугестије.

Бојкица Голубовић, Tigar Tyres, д.о.о. Пирот

Примедба-коментар	Одговор
<p>Општи коментар: У закону није дефинисано да ли постоји овлашћено лице, већ само одговорно лице. У закону о хемикалијама и биоцидима постоји Саветник за хемикалије. Према закону о транспорту опасне робе, постоји Саветник за безбедност у транспорту опасне робе. То су особе које спроводе, израђују документацију, ажурирају и прате. У овом закону није дефинисано ко треба тиме да се бави.</p>	<p>Законом о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце прописано је да је оператер комплекса дужан да изради и прибави сагласност на документа из чл. 14-16. и 18. Нацрта закона и да поступа у свему у складу са тим документима. Због комплексности питања која је потребно обухватити и обрадити у захтеваним документима, а потом и примењивати, у њиховој изради треба да учествује мултидисциплинарни стручни тим који именује оператер, а не једна особа. Предложеним решењима у Нацрту закона дата је могућност оператеру да у израду Извештаја о безбедности укључи друго правно лице или предузетника и да то наведе у Извештају (у члану 16. Извештај о безбедности, у ставу 3. је прописано да Извештај о безбедности садржи и листу других правних лица или предузетника (организација) које су биле укључене у његово израду).</p> <p>Такође, поједина решења биће дефинисана подзаконским актима, с обзиром да је у Нацрту закона предвиђена израда подзаконских аката којима ће се ближе уредити садржина, форма и начин достављања Обавештења, захтеви и елементи Система управљања безбедношћу, садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и садржина и методологија израде интерног Плана заштите од великог удеса.</p>
<p>Коментар/предлог за допуну: члан 3. тачка 11): Велики удес није детаљно описан, како препознати. Предлози за додатне чланове: Додати које су то опасности по људско здравље које је изазвао удес, да ли је то смрт особе, повреда...на који начин се дефинише озбиљан утицај на животну средину. Образложење предлога додатних чланова: Тачно дефинисати кроз додатни члан или кроз нови правилник шта је то опасност по људско здравље (повреда са одсуством, тешка повреда, смрт, једна особа, више особа...) и шта се подразумева под озбиљним утицајем на животну средину(колико литара или кг просуте хемикалије, пожар коликих размера.....)</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Предложена дефиниција у члану 3. тачка 11) Нацрта закона „велики удес јесте догађај, као што је велика емисија, пожар или експлозија, који произилази из неконтролисаног развоја догађаја током рада сваког комплекса обухваћеног овим законом, који тренутно или одложено, унутар или изван комплекса, доводи до озбиљне опасности по здравље људи и животну средину, и који укључује једну или више опасних супстанци;” је у складу са дефиницијом великог удеса у Директиви 2012/18/ЕУ. У члану 39. Нацрта закона је дефинисано да ће подзаконским актом бити прописани критеријуми за обавештавање о великом удесу, којима ће се управо уредити питања на која се достављени предлог односи (количина укључене опасне супстанце, које су последице по људе, последице по животну средину, материјална штета, прекогранична штета...).</p>
<p>Предлог за допуну члана 26.</p>	<p>Предлог се не прихвата.</p>

<p>Образложење: Нису наведене све ситуације у којима се документ ажурира.</p> <p>Предлози за додатне чланове: Да ли и у ситуацијама као што су кадровске промене, промене одговорних лица...је потребно ажурирати комплетну документацију, доставити Министарству и имати разматрање Техничке комисије?</p> <p>Образложење: Уколико саме измене у документима не утичу на промену постројења, на измену удеса ...да ли је потребно ажурирати комплетну документацију или само ажурирати ту страну и послати обавештење Министарству да је дошло до те и те промене? Детаљније објаснити како реаговати у којој ситуацији.</p>	<p>Образложење: У члану 26. Нацрта закона дефинисани су разлози за преиспитивање и, по потреби, ажурирање Политике превенције великог удеса и Извештаја о безбедности, а чланом 29. прецизно су дефинисане промене на комплексу, због којих оператер мора да изврши ажурирање докумената и поднесе захтев за измену сагласности.</p>
---	--

Тамара Гарчевић Томић, „Хенкел Србија” доо – Булевар Ослобођења 383, Београд - Огранак за производњу детергената, Савска 28, Крушевац

Примедба-коментар	Одговор
<p>Главна примедба: Усагласити термине са већ постојећим терминима који су дати за СЕВЕСО постројења, а који су већ употребљени у „Закону о планирању и изградњи”, „Закону о заштити животне средине” и „Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама”, у којима се спомињу СЕВЕСО постројења.</p> <p>Ако се уводе нови термини, као на пример : уместо „Политика превенције удеса” уводи се „Политика превенције <u>великог</u> удеса”, уместо „Плана заштите од удеса”, уводи „План заштите од <u>великог</u> удеса”, да ли ће бити измењени и термини у „Закону о заштити животне средине”?</p> <p>Да ли ће промене термина, који се спомињу у овом Нацрту закона, обухватити и промене термина и у припадајућим правилницима, као што је „Правилник о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији израде Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса.“?</p>	<p>Ступањем на снагу Закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце престаће да важе одређене одредбе у Закону о заштити животне средине, а такође, Закон о заштити животне средине ће након тога бити измењен у циљу усаглашавања са Законом о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце.</p> <p>Осим тога, на основу Закона о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце биће донета и нова подзаконска акта, након чијег доношења ће постојећи правилници бити стављени ван снаге.</p> <p>Законом о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце прописано је да је оператер комплекса дужан да изради и прибави сагласност на документа из чл. 14-16. и 18. Нацрта закона и да поступа у свему у складу са тим документима. Због комплексности питања која је потребно обухватити и обрадити у захтеваним документима, а потом и примењивати, у њиховој изради треба да учествује мултидисциплинарни стручни тим који именује оператер, а не једна особа. Предложеним решењима у Нацрту закона дата је могућност оператеру да у израду Извештаја о безбедности укључи друго правно лице или предузетника и да то наведе у њему (у члану 16. Извештај о безбедности, у ставу 3. је прописано да Извештај о безбедности садржи и</p>

<p>Закон би требало да обухвати и одговорности Саветника за хемикалије код оператера, као што постоји дефинисана одговорност за неке друге области, као што су Лице за безбедност, Лице одговорно за заштиту пожара, АДР Саветник и слично, нарочито из разлога што је потребно да код оператера буде запослено лице, које се разуме у класификацију хемикалија према „Закону о управљању хемикалијама” али и класе опасности које обухвата овај Закон.</p>	<p>листу других правних лица или предузетника (организација) које су биле укључене у његово изразу).</p> <p>Такође, поједина решења биће дефинисана подзаконским актима, с обзиром да је у Нацрту закона предвиђена израда подзаконских аката којима ће се ближе уредити садржина, форма и начин достављања Обавештења, захтеви и елементи Система управљања безбедношћу, садржина и методологија израде Извештаја о безбедности и садржина и методологија израде интерног Плана заштите од великог удеса.</p>
<p>Коментар/предлог за измену и/или допуну члана 3: Усагласити термине са већ постојећим терминима који су дати за СЕВЕСО постројења, а који су већ употребљени у „Закону о планирању и изградњи”, „Закону о заштити животне средине” и „Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама”.</p>	<p>Предлог за допуну израза „постројење” са термином „севесо” ће бити размотрен у оквиру Радне групе.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну члана 3. тачка 8), изменити дефиницију за „опасну супстанцу”: Опасна супстанца јесте супстанца или смеша... : Образложење: Опасна супстанца може бити хемијски елемент или једињење. Овде би се требало позвати и на „Закон о хемикалијама”, у којем је дефиниција доста боље прецизирана. У члану 10, „Закон о хемикалијама” наведено је да је „Опасна хемикалија хемикалија која се може класификовати у најмање једну од класа опасности.” „Закон о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце”, у складу са важећом ЕУ Директивом, не обухвата све опасне супстанце, већ само поједине и појединих класа опасности, тако да ово не би смело да буде недовољно прецизно остављено.</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Предложена дефиниција у члану 3. тачка 8) Нацрта закона: „<i>опасна супстанца</i> јесте супстанца или смеша у складу са прописом којим се уређује листа опасних супстанци, укључујући њено присуство у облику сировине, производа, нус-производа, остатка или полупроизвода;” је у складу са дефиницијом опасне супстанце у Директиви 2012/18/ЕУ и односи се на област и за сврху примене овог закона, уз напомену да ће опасне супстанце у том смислу бити обухваћене и прецизно утврђене у пропису којим ће се уредити листа опасних супстанци.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну члана 3. тачка 11), изменити дефиницију за „велики удес”: „Велики удес јесте догађај, као што је велика емисија, пожар или експлозија...” Образложење: Појам „емисија” је јако уопштен и недовољно јасан. Емисије у ваздух, воду, земљиште, треба објединити. Закон</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Предложена дефиниција у члану 3. тачка 11) Нацрта закона: „<i>велики удес</i> јесте догађај, као што је велика емисија, пожар или експлозија, који произилази из неконтролисаног развоја догађаја током рада сваког комплекса обухваћеног овим законом, који тренутно или одложено, унутар или изван комплекса, доводи до озбиљне опасности по здравље људи и</p>

<p>о заштити животне средине, члан 3, тачка 24, даје доста једноставнију али свеобухватнију дефиницију.</p>	<p>животну средину, и који укључује једну или више опасних супстанци;” је у складу са дефиницијом великог удеса у Директиви 2012/18/ЕУ. Додатно, у Закону о заштити животне средине, у члану 3. тачка 18) дато је значење израза „емисија”.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну члана 3. тачка 13), изменити дефиницију за „ризик“: Образложење: „Ризик јесте одређени ниво вероватноће да нека активност, директно или индиректно, изазове опасност по животну средину, живот и здравље људи” – ово је дефиниција из „Закона о заштити животне средине”, зашто уводимо нову дефиницију која се разликује од кровног закона из којег произилазе сви остали?</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Предложена дефиниција у члану 3. тачка 13) Нацрта закона: „<i>ризик</i> јесте вероватноћа да до одређеног ефекта дође у одређеном периоду, или под одређеним околностима;” је у складу са дефиницијом ризика у Директиви 2012/18/ЕУ и односи се на област и за сврху примене овог закона.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну чл. 6, 7. и 8. Негде би требало бити прецизно дефинисано да у зависности од количина опасних материја, надлежност имају два одвојена Министарства. До одређених количина једно Министарство, преко тих, Министарство заштите животне средине.</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Обим примене овог закона је дефинисан у члану 4. Нацрта закона у коме је дат и правни основ за ближе прописивање листе опасних супстанци, врста и количина опасних супстанци и критеријума за разврставање комплекса у комплексе нижег реда и комплексе вишег реда, на основу које ће се вршити идентификација комплекса обухваћених овим законом. Што се тиче надлежности Министарства унутрашњих послова, када је у питању обављање активности у којима је присутна или може бити присутна једна или више опасних супстанци, јасно је дефинисано у члану 64. став 4. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, да врсту и количину опасних супстанци (које су испод прописаних количина на основу којих се врши идентификација комплекса вишег и нижег реда) на основу којих се сачињава План заштите од удеса прописује министар надлежан за унутрашње послове.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну члана 14. Додати реченицу: „<i>Министар ближе прописује садржину Политике превенције великог удеса.</i>“, као што је наведено за: Обавештење (члан 13), Систем управљања безбедношћу (члан 15), Извештаја о безбедности (члан 16) и План заштите од великог удеса (члан 18).</p>	<p>Предлог се не прихвата. Образложење: Предвиђено решење члана 14. у потпуности је у складу са чланом 8. Директиве 2012/18/ЕУ о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце и представља исправку једне од досадашњих неусклађености са овом директивом. Тај документ је по обиму и садржају идентичан и за оператере комплекса нижег реда и за оператере комплекса вишег реда. Политика превенције великог удеса биће израђивана као и остале пословне политике оператера, у форми која се по обиму и садржају разликује од досадашњег решења за комплексе нижег реда, које је представљало готово умањену верзију Извештаја о безбедности. У складу са чланом 14. предвиђено је да се Политика превенције великог удеса спроводи путем Система управљања безбедношћу, а члан 15. предвиђа усвајање правилника којим ће се ближе уредити Систем управљања безбедношћу. Такође, члан 20. став 2. предвиђа да оператер комплекса нижег реда, уз захтев за сагласност на Политику превенције великог удеса, достави и саму Политику превенције великог удеса, Систем управљања безбедношћу, али достави и доказе о примени, Правилником ближе описаног, Система управљања безбедношћу, у виду записа процедура тог система. Ово је једна од већих разлика од досадашњег законског решења за комплексе нижег реда. Овим начином уређивања не губе се подаци који су и иначе произишавали</p>

	<p>из примене важећег Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и методологији Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, али се сам документ Политика превенције великог удеса своди на праву меру, пословне политике.</p> <p>За комплексе вишег реда, нема значајнијих промена у односу на досадашња решења, Политика превенције великог удеса се доставља уз захтев за сагласност на Извештај о безбедности, као део Извештаја о безбедности.</p>
--	--

Марко Динић, Галеника Фитофармација а.д. Земун

Примедба-коментар	Одговор
<p>У члану 57. стоји да ће се закон примењивати од доношења подзаконских аката. Да ли постоје назнаке да ће се мењати граничне вредности за одређивање статуса постројења – виши или нижи ред?</p>	<p>Везано за идентификацију комплекса предвиђено је доношење подзаконског акта у складу са чланом 4. став 4. овог закона, али се граничне количине опасних супстанци неће мењати.</p>
<p>Из члана 12. није јасно да ли постројења вишег реда израђују и политику превенције и извештај о безбедности са планом заштите од удеса. Можда би тај део требало мало прецизније дефинисати.</p>	<p>У члану 12. прописане су обавезе које оператери комплекса имају у складу са Законом, а које се ближе уређују у наредним члановима. Са тим у вези, у члану 16. став 2. дефинисано је да Извештај о безбедности садржи Политику превенције великог удеса и Систем управљања безбедношћу. У том смислу, нема значајнијих промена у односу на досадашња решења, Политика превенције великог удеса и Систем управљања безбедношћу се достављају уз захтев за сагласност на Извештај о безбедности, као део Извештаја о безбедности.</p>
<p>Укључивање МУП-а у делу смањења ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама се у члану 7. односи само на формирање екстерног плана заштите од великог удеса. Да ли то значи, да ако постројење спада у ред севесо постројења вишег реда, да и даље има обавезу израде свих докумената које прописује МУП (процена ризика од катастрофа, план заштите и спасавања и план заштите од удеса)?</p>	<p>Обавезе оператора комплекса у складу са прописима којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама не мењају због доношења овог закона, јер се тим прописима уређује много шира област, која се односи на све врсте катастрофа и других несрећа. Што се тиче Плана заштите од удеса, обавеза израде тог плана јасно је дефинисана у члану 64. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, јер у складу са ставом 4. тог члана врсту и количину опасних супстанци (које су испод прописаних количина на основу којих се врши идентификација комплекса вишег и нижег реда) на основу којих се сачињава План заштите од удеса прописује министар надлежан за унутрашње послове.</p>

Зденка Миљковић, Градска управа Града Панчева

Примедба-коментар	Одговор
<p>У члану 7. дефинисана је обавеза јединице локалне самоуправе, да на основу прописа којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама изради екстерни план заштите од великог удеса, а након великог удеса који је настао на његовој административној територији, обавести лица која могу бити погођена ефектима тог удеса. На основу којих података ће се израђивати екстерни планови заштите од удеса, као и извештавање у случају удеса, ко ће обезбедити потребне информације?</p>	<p>Образложење: У члану 12. став 5. тачка 9) прописана је обавеза оператера комплекса вишег реда да достави надлежном органу јединице локалне самоуправе, на основу прописа којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, информације потребне за израду екстерних Планова заштите од великог удеса. Сходно Закону о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама, на нивоу јединице локалне самоуправе (у овом случају Града) образује се штаб за ванредне ситуације који поступа у складу са наведеним законом у случају ванредних ситуација.</p> <p>Такође, поједина решења (као на пример, ближе дефинисање података који се достављају надлежном органу о удесу који се догодио, дефинисање података од значаја за израду екстерних планова заштите од великог удеса) биће дефинисана подзаконским актима, с обзиром да је у Нацрту закона предвиђена израда подзаконских аката којима ће се ближе уредити садржина и методологија израде интерног Плана заштите од великог удеса.</p> <p>Прихвата се коментар у вези извештавања у случају удеса, односно ко ће обезбедити потребне информације.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну: чл 21. - Техничка комисија-Један од чланова Техничке комисије би требао да буде представник локалне самоуправе на чијој територији се налази комплекс. Такође, да се јавни увид и презентација и даље врше на локалу.</p>	<p>Предлог је делимично прихваћен.</p> <p>Образложење: У члану 21. овог закона је прописано да за оцену захтева из члана 20. овог закона Министарство, решењем Министра, образује посебну радну групу – Техничку комисију. С обзиром да је предвиђено да се подзаконским актом ближе пропише састав, задаци и друга питања од значаја за рад Техничке комисије, предлог за укључивање представника локалне самоуправе у рад Техничке комисије биће размотрен приликом израде тог подзаконског акта.</p> <p>Везано за информисање јавности, предложеним решењима је у V. Поглављу – Информисање предвиђено да информације о комплексу буду трајно доступне јавности, укључујући и путем електронских средстава. Јасно су дефинисане информације о комплексу, које морају бити трајно доступне, како за комплексе нижег реда, тако и за комплексе вишег реда, а све у складу са прописима којима се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја. Такође, уређен је и приступ информацијама и ограничавање приступа информацијама, у складу са тим прописима, односно обавеза Министарства да обезбеди да на захтев јавности буде доступан и Извештај о безбедности и попис опасних супстанци за комплексе вишег реда.</p>

	<p>Што се тиче јавних консултација и учешћа јавности у доношењу одлука, предложеним решењима у Нацрту закона је предвиђено да се поступак учешћа јавности за одређене пројекте спроводи у складу са прописима којима се уређује процена утицаја пројеката на животну средину.</p>
<p>Предлог за додатни члан: чл. 31. – Стечај оператера комплекса-дефинисати рокове и процедуру (можда кроз нови члан закона) везане за почетак рада након завршетка стечаја и промене власника.</p>	<p>Предлог се не прихвата.</p> <p>Образложење: Када се стечајни поступак над оператером комплекса заврши продајом и ново правно лице постане власник, нови власник је дужан да у свему поступа у складу са предложеним решењима у овом закону. У складу са чланом 29. оператер је дужан да унапред достави Министарству информације и о свакој измени информација из члана 13. став 1. тачка 1) овог закона. Такође, у складу са чланом 26. оператер је дужан да након прибављања сагласности преиспита и ако је потребно, документа ажурира, ако има намеру да промени име и/или пословно име и пуну адресу комплекса; у било ком тренутку, самоиницијативно или на захтев Министарства, када је то оправдано због нових чињеница.</p>

„Јадранка Радосављевић Предузетник инжењеринг и консалтинг Београд - Вождовац” и Зоран Луковић

Примедба-коментар	Одговор
<p>С обзиром да је прописано да комплекс може да ради само на основу правоснажног решења о сагласности из члана 25. овог закона, да ли је сагласност део грађевинске дозволе?</p>	<p>Да, законом је прописано да комплекс може да ради на основу правоснажног решења о сагласности из члана 25. овог закона.</p> <p>На основу Закона о планирању и изградњи, ова сагласност није део грађевинске дозволе.</p>
<p>Када се у оквиру Планских докумената израђује Стратешка процена утицаја планова и програма на животну средину, на основу којих података ће се обрадити ова област у том документу, с обзиром да се у тој фази не поседују сви подаци.</p>	<p>Предложеним решењима уређене су обавезе и поступак консултација надлежних органа у циљу превенције великих удеса у току просторног планирања, и предвиђено је да се поступак консултација односи и на стратешку процену утицаја на животну средину као саставног дела планске документације, тамо где је то применљиво.</p>

	<p>Такође, предложеним решењима је предвиђено да се, уколико су за поједина планска документа потребне детаљније информације о могућим ефектима великих удеса који могу имати утицаја на плански документ, могу захтевати додатне консултације, информације и релевантне мере заштите, а уколико у обухвату планског документа или у близини обухвата планског документа не постоје комплекси, али се планира изградња новог комплекса, у поступак консултација је дужан да се укључи и инвеститор планираног комплекса, ради прибављања свих информација релевантних за превенцију великих удеса.</p> <p>У случају да, ипак нема потребних података, у оквиру Стратешке процене утицаја везано за ову област наводиће се упућивање на одредбе овог закона.</p>
<p>-Имајући у виду да је у већем делу текста коришћен појам „опасне супстанце”, и да је у тачки 2. Значење израза, дата дефиниција израза „опасна супстанца” свуда у тексту користити овај појам, тј замени појам „опасне материје” са „опасне супстанце” (тј. у чл. 48, став 1, тачка 20, чл. 49, став 1, тачка 21, чл. 52, став 4, тачка 3)</p>	<p>Прихвата се.</p>
<p>Нису укључена војна постројења (вероватно због војне тајне), па се Извештај о безбедности ради за „Трајал“ (није ушао у списак наменске индустрије), а не за, на пример „Слободу“, ЕдеПро“ (војна постројења). Можда не би могли да се у потпуности спрече велики удеси на овим комплексима, али би сигурно допринели смањењу опасности. Ово је само интерно размишљање потакнуто тиме да нема војних постројења где није било великог удеса!!!</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>Предложеним решењима су војна постројења и складишта изузета од примене одредби овог закона.</p>
<p>Зашто транспорт опасних супстанци цевоводима није укључен у примарни комплекс са којим је технолошки везан?</p>	<p>Предложеним решењима, као и у складу са Директивом 2012/18/ЕУ, транспорт опасних супстанци цевоводима изван комплекса је изузет од примене одредби овог закона.</p>
<p>Како би инвеститори/оператери могли да планирају своје активности везано за процедуру исходавања дозвола за изградњу а касније и рад (укључујући и пробни рад) постројења предлагемо да се кроз предметни закон дефинишу рокови за достављање Обавештења и за исходавање Сагласности министарства на свесео документа.</p>	<p>Не прихвата се.</p> <p>За нове комплексе рокови за достављање Обавештења и осталих докумената у складу са Законом нису прописани, а с обзиром да је услов правоснажно решење о сагласности, оператер треба да предвиди у ком року је у могућности да испуни све захтеве у складу са Законом и исходује</p>

	решење о сагласности, како не би био у привредном преступу, ако ради, а комплекс не испуњава услове за рад.
Предлог за измену и/или допуну члана 2. „Савет“ треба „Савет Европе“	Не прихвата се. Назив директиве у члану 2. је превод са енглеског језика оригиналног назива Директиве 2012/18/ЕУ, који гласи како је наведено члану 2. Нацрта закона.
Предлог за измену и/или допуну, члан 3. - тачка 6): у списку постројења треба додати и „одлагалишта /складишта опасног отпада“	Не прихвата се. У члану 3. тачка 6) дата је дефиниција постројења, која је у потпуности усклађена са дефиницијом постројења у Директиви 2012/18/ЕУ и њоме су обухваћене све активности са опасним супстанцама у складу са овим законом.
- тачка 10) да ли је плеоназам: присуство је присуство?	У члану 3. тачка 10) дато је значење израза присуство опасних супстанци, које је у потпуности усклађено са дефиницијом у Директиви 2012/18/ЕУ.
- тачка 12) треба да стоји на крају: „...здрављу људи, животиња, изграђених објеката на локацији и/или животној средини“	Не прихвата се. У члану 3. тачка 12) дато је значење израза опасност, које је у потпуности усклађено са дефиницијом у Директиви 2012/18/ЕУ и односи се на област и за сврху примене овог закона.
- тачка 14) да ли је плеоназам?	У члану 3. тачка 14) дато је значење израза складиштење, које је у потпуности усклађено са дефиницијом у Директиви 2012/18/ЕУ и односи се на област и за сврху примене овог закона.
тачка 16) на крају треба да стоји: органа	Прихвата се.
- тачка 18) дефинисање домино ефекта (коментар): треба раздвојити појам ескалација удеса од појма домино ефекат , јер се ради о сличним а не о истим појмовима, пошто се ескалација удеса односи на пренос удеса са једног постројења на други део постројења, у оквиру истог комплекса, док се домино ефекат	Не прихвата се.

<p>односи на пренос удеса са једног комплекса на други/друге (најчешће суседне) комплексе, у смислу настајања великог удеса.</p>	<p>У члану 3. тачка 18) дато је значење израза домино ефекти, којим су дефинисани разлози због којих могу настати домино ефекти.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 4. став 2. тачка 2) -заменити „складиштења у вези са тим поступцима, а који укључују опасне супстанце“ са „складишта отпада, на којима се налазе или се рукује са опасним супстанцама“.</p> <p>Образложење: Предлог је да се избрише наведено како би сва складишта отпада која укључују опасне супстанце била обухваћена законом. Уколико остане како је наведено може се стећи утисак да само складишта која се налазе у склопу локација за хемијски и термички поступак прераде отпада имају обавезу по овом закону а локације на којима се налазе само складишта отпада не.</p>	<p>Предлог ће бити размотрен у оквиру Радне групе.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 5.</p> <p>Да ли су наведени подаци дати у тачки 3) односно 4) у реду, ако се ради о деловима једне целине дефинисане као комплекс, када су технолошки повезани са основним активностима на комплексу (пристани, цевоводи и др.), а у овој тачки су дефинисани као независне целине које нису укључене у целину комплекса?</p> <p>Постоји директна противречност са наводима датим у члану 3, тачка б) предметног предлога Закона, јер су у том члану наведени као посебна постројења у оквиру истог комплекса, што је коректно!!</p>	<p>Предлог се не прихвата.</p> <p>Предложена решења у члану 5. тач. 3) и 4) Нацрта закона која се односе на транспорт опасних супстанци су пренета и потпуно усклађена са одредбама Директиве 2012/18/ЕУ и односе се на све видове транспорта, али изван комплекса.</p>

<p>- у тачкама 3, 6 и 7 да ли има смисла посебно напомињати да се закон не односи на транспорт морем, експлоатацију минерала на мору и складиштење гаса у подземним локацијама на мору с обзиром да РС свакако нема излаз на море?</p>	<p>Предложена решења у члану 5. тач. 3), 6) и 7) Нацрта закона су пренета и потпуно усклађена са одредбама Директиве 2012/18/ЕУ и не могу представљати проблем за правилну примену овог закона. Додатно, предложена решења се могу односити на неко правно лице из Републике Србије које обавља неку од наведених активности у међународним водама.</p>
<p>- 8) депоније отпада, укључујући подземна складишта отпада, осим на комплексе наведене у члану 4. став 2. овог закона. - Зашто су депоније опасног отпада искључене од примене овог закона? Образложење: Ако се закон односи на складишта отпада са опасним супстанцама зашто се не би односио и на депоније опасног отпада (опасних супстанци)</p>	<p>Предложена решења у члану 5. тач. 8) Нацрта закона су пренета и потпуно усклађена са одредбама Директиве 2012/18/ЕУ. Депоније отпада, укључујући подземна складишта отпада, су изузете од примене одредби овог закона.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 7. У првом пасусу стоји само тумачење за Извештај о безбедности (за комплексе вишег реда), јер се не помиње Политика превенције (за комплексе нижег реда). Уопште, у предлогу закона треба децидно дефинисати и јасно раздвојити постројења вишег од постројења нижег реда и која се документа за шта раде, јер су у питању сличне али не исте ствари (јасан је критеријум различитих количина са опасним материјама јер директно утиче на ниво опасности), тако да се у члану Извештај о безбедности приказује као Политика превенције као његов део. Ова планска документа треба да имају сличан а не исти садржај.</p>	<p>Предлог се не прихвата.</p> <p>Образложење: У члану 7. уређује се поступање надлежних органа за изузимање од обавезе израде екстерног Плана заштите од великог удеса, у складу са чланом 18. ст. 8. и 9. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама и у складу са Директивом 2012/18/ЕУ.</p> <p>Обавезе оператера комплекса нижег реда и вишег реда су јасно дефинисане у предложеним решењима Нацрта закона. Предвиђено решење члана 14. у потпуности је у складу са чланом 8. Директиве 2012/18/ЕУ о контроли опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце и представља исправку једне од досадашњих неусклађености са овом директивом. Тај документ је по обиму и садржају идентичан и за оператере комплекса нижег реда и за оператере комплекса вишег реда.</p> <p>Политика превенције великог удеса биће израђивана као и остале пословне политике оператера, у форми која се по обиму и садржају разликује од досадашњег решења за комплексе нижег реда, које је представљало готово умањену верзију Извештаја о безбедности.</p> <p>У складу са чланом 14. предвиђено је да се Политика превенције великог удеса спроводи путем Система управљања безбедношћу, а члан 15. предвиђа усвајање правилника којим ће се ближе уредити Систем управљања безбедношћу. Такође, члан 20. став 2. предвиђа да оператер комплекса нижег реда, уз захтев за сагласност на Политику превенције великог удеса, достави и саму Политику превенције великог удеса, Систем управљања безбедношћу, али достави и доказе о примени, Правилником ближе описаног, Система управљања безбедношћу, у виду записа процедура тог система. Ово је једна од већих разлика од досадашњег законског решења за комплексе нижег реда. Овим начином уређивања не губе се подаци који су и иначе произишли из примене важећег Правилника о садржини политике превенције удеса и садржини и</p>

	<p>методологији Извештаја о безбедности и Плана заштите од удеса, али се сам документ Политика превенције великог удеса своди на праву меру, пословне политике.</p> <p>За комплексе вишег реда, нема значајнијих промена у односу на досадашња решења, Политика превенције великог удеса се доставља уз захтев за сагласност на Извештај о безбедности, као део Извештаја о безбедности.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 12. став 5. тачка 9)</p> <p>-иза речи „за комплекс” додати „нижег и”</p> <p>Образложење: Предлог је да и оператери комплекса нижег реда доставе податке о удесима који евентуално могу изаћи ван граница комплекса и који би такође требало да буду укључени у екстерне планове заштите од удеса</p>	<p>Предлог се не прихвата.</p> <p>Образложење: Одредба у члану 12. став 5. тачка 9) је у складу са прописима којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, као и Директивом 2012/18/ЕУ. Овом одредбом прописана је обавеза за оператере комплекса вишег реда, јер обавезу израде екстерног плана заштите од великог удеса има надлежни орган јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази комплекс вишег реда, у складу са чланом 18. став 1. Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 22.</p> <p>-предвидети рок у коме формирана Техничка комисија треба да достави мишљење Министарству</p>	<p>Предлог је делимично прихваћен.</p> <p>С обзиром да је предвиђено да се подзаконским актом ближе пропише састав, задаци и друга питања од значаја за рад Техничке комисије, предлог за прописивање рока у коме чланови Техничке комисије треба да доставе мишљење биће размотрен приликом израде тог подзаконског акта.</p>

Драгана Јелисавић Ердељан, Министарство рударства и енергетике

Примедба-коментар	Одговор
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 4. став 2. тачка 1): 1) подземна складишта гаса у природним слојевима на копну, изданима, сланим пећинама и експлоатисаним лежиштима минералних сировина; Образложење: гас се може складиштити у геолошким срединама које су погодне за ову врсту складиштења (лежишта нафте и гаса где је завршена експлоатација). За подземне просторије (руднике) нисам сигурна да ли постоји могућност складиштења и касније контроле утиснутих гасова, зато предлажем уопштенију дефиницију.</p>	<p>Предлог ће бити размотрен у оквиру Радне групе.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 4. став 2. тачка 3): локације и постројења хемијских и термичких и других поступака припреме и прераде минерала и складиштења у вези са тим поступцима, а који укључују опасне супстанце; као и Образложење: постројења за припрему минералних сировина и одлагалишта отпада (који заједно чине комплекс) из процеса припреме су по правилу на истој локацији. Ако сходно овом закону локације постају аутоматски комплекси онда се речи „и постројења” могу изоставити. Речи „и других” се додају јер поступак припреме минералних сировина може бити и физички са применом штетних или опасних материја</p>	<p>Предлог ће бити размотрен у оквиру Радне групе.</p>
<p>Предлог за измену и/или допуну, члан 4. став 2. тачка 4): активна јаловишта укључујући и бране и формирана језера, а који садрже опасне супстанце. Образложење: реч „отпадана” је сувишна ако иде уз реч „јаловиште”. Језера се формирају од површинских вода и отпадних вода из саме јаловине тако да су део јаловишта па је у складу са тим измењен текст.</p>	<p>Предлог ће бити размотрен у оквиру Радне групе.</p>

Предлог за измену и/или допуну, члан 5. тачка 5): истраживање и експлоатацију минералних сировина површинским, подземним подводним, бушотинским и др. методама експлоатације, осим на комплексе наведене у члану 4. став 2 овог закона;
Такође, предлажем да се бришу речи „море” у тексту и да се евентуално замене са речима река или језера
Образложење: Текст је измењен у складу са прихваћеном стручном терминологијом која се односи на експлоатацију минералних сировина
Мислим да је реч "море" сувишна у нашем случају.

Предлог ће бити размотрен у оквиру Радне групе.